

"Lietuviai"
1739 S. Halsted St.

LEIDZIA LIETUVIŲ R. K.
LITERATūros DRAUGIJA, INC.
6802 SUPERIOR AVENUE
ENdcott 4932
CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ R. KATALIKŲ SA-
VAITRASTIS EINA KAS PENK-
TADIENIS. SPAUZDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJOS
SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. Hemlock 3121

LIETUVIŲ ŽINIŲ

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTAT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879, NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE Penkt., Rug.-Sept. 10, 1943 PITTSBURGH, PA., THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 37

ĮVYKIŲ AIDAI

"Ašis" lūžo per pat vidurį.

Trečiadienį radio ir laikraščiai pranešė labai linksma žinia, kad Italija nutraukė pasipriešinimą ir pasidavė sąjungininkams. Tai nepaprastai svarbus įvykis, kuris bent kelias mėnesias sutrupins karą ir išgelbės daug tūkstančių mūsų vyrų gyvybių. Italijos pasitraukimas iš karo reiškia "ašies" lūžimą per patį vidurį.

Likę du "ašies" partneriai Vokietija ir Japonija, nors ir kažkaip stengtųsi, nebegali šio karo išlošti. Viena, kad juos viens nuo kito skiria dideli atstumai, antra kiekvienas jų turi savą tikslus ir negali sutarti nei veikti ir trečia Vokietija ir Japonija jau baigiama apjuosti tokiu stipriu plieno lanku, kad nebėra joms vilties iš to lanko beišstrukti.

Italijos pasidavimas stipriai paveiks vokiečių ir jos tautininkų žmones.

Jau Mussolinio griuimas smarkiai sukrėtė Vokietijos ir jos tautininkų tautų visuomenę.

Dar didesnį įspūdį į tą visuomenę padarys galutinis Italijos pasitraukimas iš karo. Po Italijos pasidavimo reikia laukti kad dauguma Vokietijai tautininkaujančių kraštų, kaip Suomija, Vengrija, Rumanija ir kitos stengsis pasitrauti iš karo. Pačios Vokietijos ir tautininkų kraštų žmonėms pradėjus bruzdėti ir reikalaujant taikos gali greit susidaryti tokia padėtis Europoje, kad ir Vokietija bus priversta padėti ginklą.

Kaip greit tai gali įvykti niekas šiandien dar negali nuspėti, bet kad tai įvyks 1944 metais, mažai kas šią dieną beabejoja.

Įvairiais keliais ateinančios, iš Vokietijos žinios sako, kad ten žmonių nuotauka yra daug blogesnė, negu vokiečių kareivių fronte. Tas pats buvo ir pereito karo pabaigoje.

1918 m. vokiečiai fronte dar nebuvo kariškai nugalėti, o jau užfrontėje prasidėjo sukilimai ir betvarkė, po kurių sekė vokiečių armijos kapituliacija. Reikia tikėtis, kad ir šiame kare Vokietijos griuimo eiga bus tokia pat.

Kur Sąjungininkai kreipsis sekantį smūgį

Po užėmimo Italijos, britų ir amerikiečių armijos atsitaro sausumos keliai tiesiai į pietinę Vokietiją. Bet turint galvoje, kad Alpių kalnai yra didėde-

kliutimi iš Italijos pasiekti Vokietija, vargiai britai, ir amerikiečiai puls dabar pietinę Vokietiją ar net pietinę Prancūziją, iš kurios taipgi būtų gana sunku prasimušti iki Berlyno. Patogiausias kelias į Vokietiją bene bus per Balkanus. Todėl tenka laukti kad sekantieji sąjungininkų smūgiai bus nukreipti į Jugoslaviją ir Bulgariją.

Po gerai pavykusių smūgių Jugoslavijoje, vokiečiai būtų priversti be mūsų trauktis iš Graikijos ir Kretos salos.

Bulgarijos ir Graikijos apvalyme nuo Vokiečių gali dalyvauti ir turkai. Tuo atveju susidarytų labai rimtas frontas pietinėje Europoje, kuris gali gana greit paklupdyti Vokietiją.

Kad sekantį savo smūgius britai ir amerikiečiai gali nukreipti į Jugoslaviją ir Graikiją duoda pagrindo spelioti pats savaime ne labai svarbus įvykis.

Šiomis dienomis spaudoje pasirodė maža žinutė, kad neseniai aukštų britų ir amerikiečių karininkų delegacija, Graikijos kalnuose atlikė slapta konferenciją su Graikijos ir Jugoslavijos partizanų vadais.

Ta žinutė yra būdinga, nes iš netolimos praeities žinome, kad po tokių slapčių sąjungininkų štabo karininkų apsilankymų šiaurės Afrikoje, sekė invazija į tą kraštą. Jugoslavijoje ir Graikijoje veikia gana gausingos armijos (300,000 vyrų) partizanų armijos, kurios labai daug gali padėti darant invaziją.

Rusai nenori invazijos Balkanuose

Jau senai žinoma, kad rusai daro pastangų nukreipti britų ir amerikiečių kariškas jėgas į vakarų Europą, sukuriant tą taip senai rusų propagandos garsinamąjį "antrąjį frontą". Amerikiečiai ir britai atskirdami rusų propagandai nurodo, kad sėkmingiausias antrasis frontas jau yra pietinėje Europoje, kuris tiek daug žalos jau pridarė vokiečiams ir ateityje gali juos visai paklupdyti. Nežiūrint į tuos teisingus priminimus, rusai ir jų propagandistai Amerikoje vis dar tebegieda savo nudevėtą dainelę apie antrąjį frontą.

Aišku, kad rusai veda čia pas mus propagandą už antrąjį frontą ne kariškais, bet politiškais sumetimais. Jie nenori matyti britų ir amerikiečių pietinėje ir rytinėje Europoje, kur rusai turi savus politinius interesus.

AMERIKOS KARO LAIVAI ĮPLAUKĖ Į GENOVĄ

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOKJ, rugs. 8 d. — Gen. Dwight Eisenhower šandien paskelbė, kad Italija pasidavė sąjungininkams be jokių sąlygų. Per sąjungininkų štabo radiją gen. Eisenhower pareiškė, kad paliaubų sąlygas užgyrė Didžioji Britanija. J. A. Valstybės ir Sovietų Rusija. Tai yra pats didžiausias sąjungininkų laimėjimas prieš "ašį."

ŽENEVA, Šveicarija, rugs. 8 d. — Galingi J. A. Valstybių karo laivai šiandien įplaukė į Genevos uostą, sako žinios atėjusios nuo Italijos sienos. Amerikiečiai kelias kareivius ir karo medžiagą į krantus. Marš. Badoglio įsakė užsienyje esančiom italų divizionom grįžti Italijon.

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOKJ, 8 d. — Oficialiai paskelbta, kad prieš kelias savaites Italijos valdžia kreipėsi į Didžiąją Britaniją ir

Bet iš W. Churchill'io kalbos atrodo, kad rusų propagandai nepasisekė paveikti Amerikos ir Anglijos vyriausybių, bei jų generalinių štabų. Tadėl rusai nori ar nenori, dabartinį britų-amerikiečių frontą, pietinėje Europoje turės laikyti antruoju frontu.

Amerikos Lietuvių Konferencijos Atgarsiai

Konferencijos delegatams sugrįžus namon ir pasimačius su savo draugijū biaušia, kad ir plačiosios tų laikraščių redakcijas atgarsiai.

Džiugu čia priminti, kad tie atgarsiai yra rengėjams gana prielankūs ir kas svarbiausia, kad ir plačiosios lietuvių masės kolonijose rodo didelį susidomėjimą įnaukiai konferencija ir jos atliktais darbais.

Dabar tik klausimas ar Amerikos Lietuvių Taryba sugebės išnauduoti tą visuomenės prielankumą ir išplėsti Tarybos veiklą iki tokio laipsnio, iki kokio yra šiose karo sąlygose galima.

Amerikos didžioji spauda taipgi prielankiai atsiliepė apie konferenciją ir lietuvių organizuotas pastangas atgauti Lietuvai laisvę.

Šiuo tarpu išskyrus Maskvos samdytus gramafonus visokio plauko bolševikus, beveik negirdėti balsų Amerikoje, kad Lietuvą reikėtų atiduoti Rusijai. Padorioji Amerikos visuomenė ir spauda stovi už Atlantio Čarterio principus ir už mažųjų tautų laisvę.

J. A. Valstybes, prašydama taikos sąlygų. Pirmas susitikimas buvo suruoštas neutralioje šalyje. Sąjungininkų atstovai išaiškino italams, kad jie privalės pasiduoti be jokių sąlygų.

Tolimesni susitikimai su italų valdžios atstovais vyko pačioje Sicilijoje. Tinkamiausi atstovai aptarė asidavimo sąlygas ir rugsėjo 3 dieną sąjungininkų štabe, Sicilijoje, buvo asirašytos paliaubos.

VOKIEČIAI UŽKLUPTI VISAI NETIKĖTAI

LONDONAS, rugs. 8 d. — Berlyno radijas šiandien paskelbė, kad žinios apie marš. Badoglio valdžios pasirašytas paliaubas su sąjungininkais vokiečius užklau visai netikėtai.

Vokiečiai nepamė, kad maršalas Badoglio vestų derybas su sąjungininkais, nes jis buvo asizadėjęs vokiečiams tęsti karą.

Vokiečių karo vadovybė turės pergrupuoti visas savo jėgas pietų Europoje, sako Berlyno radijas.

Amerikos Lietuvių Tarybos Posėdis

Pasibaigus nepaprastai sėkmingai Amerikos Lietuvių Konferencijai, Pittsburghe (Pa.), sekančią dieną, rugsėjo 4-tą, posėdžiavo Amerikos Lietuvių Taryba, kuri tą Konferenciją buvo sušaukusi.

Amerikos Lietuvių Taryba nutarė sudaryti iš savo narių komisijas, kurios pagamins planus Konferencijos priimtiems sumanymams vykdyti: Karo Bonų komisiją ir Lietuvos Šelpimo komisiją. Dėl Informacijos Centro steigimo plano pavesta Vykdomam Komitetui susitarti su Lietuvių Tautine Taryba.

Pagal ALT Statutą, kurį patvirtino Konferencija, ALT Valdyba susideda iš pirmininko, sekretoriaus, izdininko, dviejų vicepirmininkų ir dviejų izdo globėjų. Kadangi pirmieji trys viršinininkai buvo išrinkti metiniame Tarybos suvažiavime, 1943 m. sausio 8-9 d.d., tai dabar buvo pririnkti tik vicepirmininkai ir izdo globėjai.

Pilnas Valdybos sąstatas. ALT vice-pirmininkais tapo išrinkti Petras L. Pivorus, iš Pittsburgh, Pa., ir F. J. Bagočius, iš Bostono. Izdo globėjais išrinkti Vincas T. Kvetkas, iš Wilkes-Barre, Pa., ir Dr. M. I. Vinikas, iš New Yorko.

Pirmininkas, sekretorius ir izdininkas iki šiol ėjo pareigas, kaip Vykdomasis Komitetas. Nutarta ir toliau juos palikti to se pačiose pareigose.

Kadangi visi trys Vykdomojo Komiteto nariai — pirmininkas Šimutis, sekretorius Grigaitis ir izdininkas Vaidyla — gyvena viename mieste, Chicagoje ir todėl gali veikti sparčiau, negu visa Valdyba, išsimėčiusi įvairiose miestuose, tai Amerikos Lietuvių Taryba nutarė suteikti Vykdomam Komitetui sprendžiamąją galią visuose klausimuose, ALT įstatų ir suvažiavimo nutarimų ribose.

Apie savo darbus Vykdomasis Komitetas nuolatos informuos kitus Valdybos narius ir svarbesniais atsitikimais visą Amerikos Lietuvių Tarybą.

Tarybą sudaro 11 asmenų, kurie atstovauja tris mūsų pagrindines idėjines demokratines sroves — katalikus, socialistus ir sandarėdus ir du didžiuoju susivienijimu: SLA ir L.R.K. Susivienijimą.

ALT nariai, kurie neįeina į Valdybą, yra šie: J. B. Laučka, iš New Yorko; S. Michelson, iš Bostono; kun. J. Švagždys, iš Brockton, Mass. ir J. V. Stilson, iš New Yorko.

Taryba nutarė suorganizuoti Spaudos skyrių iš laikraščių redaktorių, kurie remia jos darbą, ir susitarti su lietuvių Radio programų vedėjais įvairiose miestuose.

Lietuvių Tautinei Tarybai, kuri leidžia "Lithuanian Bulletin," tapo įteiktas \$1000.00 čekis iš rochesteriečių sukeltų tam tikslui aukų.

Karti Teisybė

Savo kalboje Winston Churchill, Anglijos premjeras, padarė labai būdingą pareiškimą "antro fronto" klausimu. Didelis smugis bus suduotas tik tuo atveju, kai sąjungininkai (vyriausiai anglai ir amerikoniai) bus patenkinti, jog laimėjimo perspektyva yra geri ir kad kareivių gyvastys bus aukojamos prisilaikant tikslų militarinių planų, o ne eikvojamos kuriais nors politiniais sumetimais.

Tai taip iš esmės skamba Churchillio pareiškimas. Jo prasmė aiški: anglai ir amerikoniai "antrą" ar kurį kitą frontą atidarys tik tada, kai jie bus įsitikinę, jog laimėjimo šansai yra geri. Jie tai padarys prisilaikydami tikslų militarinių planų, kad nereikėtų bereikalingai eikvoti karių gyvastis. Eikvoti kareivių gyvastis kurišais nors politiniais sumeti-

Kapitalų ir Namų Nacionalizacija Lietuva Valdant Bolševikams

Gyventojų alinimas valiutos pagalba nepasibaigė dar ir po to. Kainos visoms prekioms, ypač maisto produktams, tolydžio buvo keliamos. Tuo pačiu perkamoji rublio galia smuko ir smuko. Kadangi tuo pat metu atlyginimai nebuvo keliami, nes jie ir šiaip jau buvo aukštesni kaip Tarybų Sąjungoje, tai lengva suprasti, į kokią skurdą smarkiu žingsniu žengė Lietuvos gyventojai. Ir tai, bolševikams iš Lietuvos vobegant, maisto produktai dar buvo Lietuvoje 3 — 4 kart pigesni kaip Tarybų Sąjungoje.

Antra stambi kapitalų nacionalizacijoje grandis tai procentiniai popierai. Tuo reikalu finansų ministerijos pasirašytas įsakymas buvo paskelbtas 1940 m. rugpjūčio 8 d. Buvo įsakyta visas akcijos ir obligacijos ligi rugpjūčio 14 d. perduoti "saugoti" Lietuvos Bankui ar jo skyriams. Tai lietiė vien atskirus asmenis ar įmones, bet taip pat ir visas krašto įstaigas — nacionalizuotas ir nenacionalizuotas. Po rugpjūčio 14 d. uždrausta ne tik daryti bet kokias operacijas su procentiniais popieriais, bet buvo jau uždrausta juos tam pačiam Lietuvos Bankui priimti saugoti. Kaip paprastai, grėsė bauda ligi 1 metų priver-

čiamųjų darbų, 100,000 litų pinigais ir procentinių popierių konfiskacija. Dar savaitę prieš tai VIII 2.) tas pats finansų ministeris buvo uždraudęs mokėti dividendus už nacionalizuotų namų akcijas. Esant Lietuvai neturtinagai kapitalais, nebuvo joje paplitę nė procentiniai popierai. Jie buvo pradėti emituoti prieš dešimtį metų. Publika dar nebuvo pratusi su jais manipuliuoti. Indėlis banke ar taupomose kasose buvo laikomas labiau viliojančiu dalyku, kaip investicija į bet kurį procentinį popierių. Todėl bolševikams Lietuva okupuojant, emituotų paskolos lakštų tebuvo 110 milijonų litų. Iš tos sumos 70 mil. litų turėjo pasave kredito įstaigos, o 40 mil. litų buvo pas žmones. Kiek didesnės sumos buvo investuotos į akcijas.

popieriuss, Lietuvos banke paaikškėjo, kad visų jų vertė siekia nuo 500 milijonų litų. Kokia yra tikroji procentinių popierių vertė, tuo tarpu dar nėra žinoma, nes, priimant juos saugoti, vieną kartą buvo skaitoma nominaline kaina, o kitą kartą — pagal kursą.

(Bus daugiau)

Albertas Tarulis

(Iš "Lietuvos Archyvas")

mais anglai ir amerikoniai nemanom.

Ryšium su tuo Churchillio pareiškimu The Chicago Jie padėjo Hitleriui, niekindami Lenkiją, Franciją ir Angliją kaip "imperialistinio karo" provokatorius.

Dabartiniais rimties laikais viso to užmiršti negalima. Tiems ponams, kurie dar visai neseniai kliebdėjo apie Anglijos ir Francijos "imperializmą" ir teisingo na cius, o šiandien, išsikbę "Rusija pirmoje vietoje" šukio, norėtų spekuliuoti kareivių krauju, galima tik pasakyti Užsidarykite savo armonikas!

Tai labai karti teisybė visoms toms bolševikiškoms gegutėms, kurios šiandien labai garsiai kukuoja apie "antrą frontą", o prieš birželio 22 d. 1941 m. susimetę į "taikos mobilizacijos frontus," taip jau garsiai kukavo apie tai, kad Amerika neturi kištis į "imperialistiną karą" ir kad prezidentas Rooseveltas turi buti sudraustas už teikimą Anglijai paramos, kadangi laivų konvojai reiškia karą.

Iš "N-hų"

Daily News pasako daug karčios teisybės tiems "Rusija pirmoje vietoje" rėkšniams, kurie lyg užsukti gramofonai vis sapaluoja apie "antro fronto" atidarymą. Negalima kaltinti rusų, kad jie žiuri savo intesėsų. Bet musiškiei "apyzeriai," sakso tas laikraštis, nėra rusai, o tik "Rusija pirmoje vietoje" šalininkai, kuriems ne tiek Rusija ir Rusijos žmonės rupi, kiek patenkinti mas ideologinių fantazijų, susidedančių iš menkystės kompleksų ir pikčiurnišku mo prieš amerikoniizmą, kaip tikrieji amerikoniai jį suprantą ir vykdo gyveniman.

Laikraštis primena tiems "Rusija pirmoje vietoje" patriotams, kad jie savo kliedėjimais apie "anti-militarizmą" ir "taikos frontų" organizavimus kliudė Amerikai rengtis karui.

Amerika pradėjo kariauti su Hitleriui tik po to, kai jau buvo paskelbtas karas. Tačiau Anglijai Amerikos žmonės teikė paramą nuo pat tos dienos, kai Hitleris užpuolė Lenkiją.

O ką tada darė įkyriausiai dabar rėkiantys "antrafrontininkai".

"Lietuvių Žinios" "Lithuanian News"

Lietuvių R. K. Literatūros Dr. Ja... Weekly Publication... Subscription Rates... In U. S. A., six months \$1.00...

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožūra, nesunaudoję raštai korespondentams negražinama, jei tam tikslui neprisiūnčiama pašto ženklų

ITALIJA PASIDAVĖ

Prieš kelias dienas sėkmingai pradėta invazija Italijon, apsvainikavo nepaprastu laimėjimu — Italijos besalyginis pasidavimas.

Italijos valdžia davė įsakymą savo kareiviams nutraukti pasipriešinimą ir nekludyti britų 8-tajai armijai, žengti į krašto gilumą, o reikale net pavartoti ginklą prieš tuos kurie kludys vykdyti šį valdžios patvarkymą.

Šiuo savo įsakymu italų valdžia netik atidaro duris sąjungininkams į krašto gilumą, bet dar įpareigoja kareivius mušti vokiečius, jei jie kur išdrįstų priešintis taikos sugražinimui.

Tokį įsakymą Italijos valdžia beabėjo išleido tik tada, kada pamatė jog pasipriešinimas sąjungininkams yra beprasmiškas kraujo praliejimas ir krašto turtų naikinimas. Nors pasidavimas yra besalyginis, bet greičiausiai Badoglio valdžia, per tarpininkus yra gavusi ir aliantų kokių nors užtikrinimų dėl Italijos ateities ir gal but net jos valdžios formos.

Vargiai monarchistas Badoglio būtų sutikęs pasiduoti jei Amerika ir Anglija nebūtų pažadėjusios palikti soste karalių Viktora Emanueli! Amerikos ir Anglijos vyriausybės nėra per daug užinteresuotos, kokia valdžios forma bus palikta Italijoje.

Sąjungininkų vyriausybės svarbu, kad Italijai užkariauti nebereiktų lieti kraujo ir kad užimtame krašte vietinė valdžia turėtų žmonių pasitikėjimą ir sugebėtų palaikyti tvarką.

Kol Italijos žmonės, per normaliai rinktus atstovus, galės pasisakyti dėl savo krašto valdžios formos, sąjungininkai turbūt toleruos karališkąją valdžią. Italijos žmonės beabėjo absoliutinėje didžiulyje, bus prielankūs amerikiečių ir britų armijoms, kurios dabar stengsis kuogreičiausiai užimti visą Italiją. Kaip tas užėmimas sklandžiai vyks pareis nuo vokiečių jėgų gausumo Italijoje.

Iki šiol buvo speliuojama, kad vokiečiai Italijoje laiko 17 savo armijos divizijų. Nors tai yra gana žymi jėga, bet netekusi italų pasipriešinimo vargiai ilgai laikytis prieš daug gausingesnį ir krašto gyventojų didžiulios remiamą priešą-sąjungininkus. Todėl reikia laukti, kad trumpoje ateityje visa Italija bus sąjungininkų kontrolėje.

Su Italijos užėmimu, sąjungininkai įgia svarbia bazę Europos žemynę būsimoms kovoms su naciškąja Vokietija. Garbė mūsų vyriausybės ir karo vadams, kad jie sugebėjo palyginti su mažais nustoliais, įsiversti į nacių išgarsintą Europos tvirtovę, kurioje patiems naciams jau darosi karšta.

Konferencijos Darbų Įvertinimas

Amerikos Lietuvių Konferencija, posėdžiavusi Pittsburghe rugsėjo 2-3 d.d., paliko visiems gilaus įspūdžio.

Nežiūrint į kaikiurus organizacinius trukumus, bei vykdymo nesklandumus, Pittsburgho Konferencija mūsų tautos istorijoje, bus minima kaip vienas garbingiausių ir šviesiausių įvykių. Kaip visiems žinoma konferencija turėjo 3 pagrindinius tikslus:

- 1) paskatinti lietuvių visuomenę dar aktyviau dalyvauti Amerikos pergalės darbuose;
2) išreikšti lietuvių išeivijos valią Lietuvos Respublikos likimo atžvilgiu ir
3) nutiesti pamatus lietuvių visuomenės organizacijai ir pastoviai darbuotis dėl Amerikos pergalės ir Lietuvos išlaisvinimo.

Reikia atvirai pasakyti, kad Pittsburgho Konferencija, anksčiau minėtų 2 pirmuosius uždavinius tikrai sėkmingai atliko Viešpatavusi konferencijoje patriotinė nuotaika, priimtos rezoliucijos ir išpardavimas laike konferencijos už \$150,000 karo bonų, liūdiuja, kad Amerikos lietuviai yra nuosirdūs Amerikos pergalės kovos dalyviai, kuriais šios šalies vyriausybė gali pilnai pasitikėti.

Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atsteigimo klausimais konferencija taipgi parodė didelio jautrumo ir susidomėjimo. Daugiau 400-tų Amerikos Lietuvių visuomenės delegatų sutartinai ir vieningai pareiškė, savo pritarimą Atlanto Čarterio dėsniams, kurie garantuoja laisvę ir nepriklausomybę visoms tautomis ir valstybėms, kurios tą nepriklausomybę turėjo šiam karui prasideant.

Konferencijos atstovų ir jų atvežtų aukų gausumas, pasireiškusi konferencijoje vieningumo ir ištikimybės, Amerikai ir savo tautai, dvasia, tikrai gali džiuginti

kiekvienu geros valios Amerikos lietuvi.

Tai yra tokie įspudingi faktai, kurių jau pakanka, kad konferenciją galima laikyti pilnai pavykusia. Būtų nepilnas konferencijos darbų įvertinimas jei mes netylėtumėm tuos dalykus, kurie neigiamai veikė konferencijos dalyvių nuotaiką.

Prie tokių neigiamų dalykų reikėtų priskaityti stoka geros moderniškos konferencijos vadovavimo technikos ir priimto Tarybos statuto trukumus, kiek tai liečia pačią Tarybos organizaciją. Tokiam dalykui, kaip delegatų vardošaukis neturėjo būti gaišinama kelios valandos brangaus laiko. Delegatų patikrinimas ir jiems mandatai išdavimas galėjo būti atliktas prie registracijos.

Dar blogiau yra su priimtu Tarybos statutu. Pagal tą statutą Amerikos Lietuvių Taryba negali turėti kolonijose savo skyrių, o kolonijų organizacijos savo atstovų Taryboje. Kam tas suvaržymas buvo reikalingas tik Salomonas gali atspėti.

Visa Tarybos organizacijos ateitis dabar priklauso nuo kolonijų ir centro veikėjų geros valios ir pasitikėjimo vieni kitais. Prie tokios palaidos santvarkos jokia organizacija negalintinkamai gyvuoti.

Todėl linkėtina, kad Amerikos Lietuvių Taryba kuogreičiausiai pati pamatytų tą statuto trukumą ir jį atatininkamai pataisytų.

Demokratinėje santvarkoje organizacijos gyvybė ir jėga yra jos narių masėje, su kuria dabartinė Amerikos Lietuvių Taryba dar nėra pakankamai susirišusi.

Pataisius šiuos trukumus pačioje tarybos organizacijoje, reikia laukti labai naudingo ir intensyvaus Tarybos darbo.

Konferencijoje Dalyvavo Virš 450 Delegatų Iš Ivaierių Valstijų

Posėdžiai praėjo gražioje draugiškumo ir vienybės nuotaikoje. Nebuvo jokių srovinių kinų bei susikirtimų. Išparduota už \$150.00 Karo Bonų ir sudeita aukų Lietuvos vadavimo darbu netoli \$7000.

Dalyvavo du Jungtinių Valstybių senatoriai ir daugybė kitų aukštų svečių.

Bankiete susirinko netoli 600 svečių.

Aukšniais ornamentais papuošta didžioji William Peršalė buvo prikimšta atstovų ir svečių. Pažįstamieji spaudė rankas. Orkestro garsai sukviatė svečius į savo vietas ir skautai, lydimi tautiniais drabužiais apsiręngusių lietuvių, įnešė Amerkos ir Lietuvos vėliavas. Gausus plojimas. Orkestrui vadovaujant su skambėjo Amerikos himnas, o solistei giedant visą salę užtraukė "Lietuva Tėvynė mūsų..." Daugelio baltos skepetaitės prisilietė akių... Taip iškilminga va landa.

MALDA IR PRIESAİKA VĒLIAVAI — Žmonių širdžių ir tautų Kūrėjau, — kalbėjo invokaciją kun. Švagždys. — Žmonių širdžių ir tautų Kūrėjau, kurs krūtinėn įdejai neužgesinamą liepsnelę mei meilės prie savojo krašto ir kurs širdžiai įdiegei nenualdomą ilgęsi, traukiantį grįžti į laisvą savąją šalį, pamatyki smūtkelių šalies kruviną kančią nelaisvėje; siųski sustiprinimą tiems mūsų broliams, kurie, kaip nukritusi ašara, be žymės sutirpsta Sibiro pusnyuose; o mums čia susirinkusiems sustiprinki jėgas ir nušvieki kelius, kuriais eidami greičiau galėtume pataikinti pavergtiems mūsų broliams nusimesti svetimus pančius ir laisvėje Tau giedoti padėkos giesmę Aušros Vartuose. Mūsų širdyse gimusi malda lydi žygin traukiančius šios šalies vyrus, kurie eidami mūsų paskui žvaigždėtąją vėliavą savo krauju lieja žemę, kad ir Lietuvoje išdygtų laisvės žvaigždė.

Tebūnie amžina ramybė kritusiems. Telydi nesuklupdoma narsa naujai stojančius į tautų laisvės ir tei

jie yra vadovaujančioji ro lej. Lietuva turi tūkstanmetines tradicijas, tik yra nelaiminga būdama kaimynė didelių kaimynų, ne visada su taikioris intencijomis, kaip Vokietija.

Aš priklausau prie Bažnyčios ir prisimenu: — Sursum corda.

— Aukštyn širdis. Lietuva nemirs.

ESTIJOS MINISTERIS PUSTA

Sutiktas "valio" garsais min. Pusta pareiškia savo džiaugsmą patekęs tarp lietuvių.

— Estija yra arti jūsų, — kalbėjo Pusta, — Estija ken tėjo drauge su Lietuva. Mes nepriklausomybėje kūrėmės lenktyniavome. Mūsų nepriklausomybė negali sudaryti jokių pavojų kitų kraštų laisvei. Baltijos kraštų laisvės atstatymas yra teisingumo reikalas ir reiškia išsaugojimą gyvasčių keletos milijonų žmonių, leidžiant jiems laisvėje gyventi, kur jų tėvai gyveno. Netiesa, kad mažos tautos yra kliūtis tarpt. prekyboje. 1936-8 m. Suomijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos prekyba su Anglija buvo didesnė, kaip milžiniško kaimyno — Rusijos.

Trys Baltijos valstybės su tiek dirbamos žemės išplauks iš šio karo su daug mažesniu reikalingumu jas maitinti, kaip, kad kitos. Kartais manoma, kad netei singumas mažų tautų atžvilgiu lieka taipgi mažas. Bet tas nusistatymas per Sudetų klausimo išsprendimą ir t. p., privedė prie Miunicho susitarimo ir katastrofos.

Laisvė turi ateiti tautoms, bendruomenėms ir pavieniams asmenims.

— Valio nepriklausoma Lietuva, — užbaigė lietuviški min. Pusta.

Latvių konsulas dr. J. Godel savo ekspresingoje kalboje pabrėžia Lietuvos ir Latvijos teisę į nepriklausomybę.

LIETUVIŲ TAUTINĖS TARYBOS ŽODIS

Prof. Pakštas, įgaliotas tarybos nariu, kalbėjo:

— Gigantiškoje monstrų koose tapo sumindžiota laisvė daugelio tautų, sutriuškintas žmogus. Lietuva ve da kovą paskutiniu energijos krislu.

Lietuvių vadai, kaip medžiojami žvėreliai, slapstosi miškuose ir klojimų palėpėse. Lietuvio širdis prisiglaudė prie drėgnos žemės, lietuvių lūpos išsiūpė į numylėtas tėvynės žemės dirvas su pasiryžimu atsilaikyti prieš baisų naikinantį tvaną. Pralaimėta kova gali tapti paskutiniu teismu, jei nelaimėsime. Lietuva nuo savo kryžiaus sviedžia liūdną žvilgsnį, maldaujantį pa galbos atgauti sumindžiotą laisvę ir išniekintą teisingumą. Kai hitlerizmas triuškinamas, Hitlerio su Staliniu turgus ir žemių padalinimas turės nužengti į atklanes. Nebus tautos perkamos ir pardavinėjamos. Pax americana — Lietuvos viltis. Lietuva džiaugsmingai sutiks išlaisvintoją Amerikos kariuomenę, kuriu je yra gal netoli 100,000 lietuvių. Dieną ir naktį visais varpais skambinkite Lietuvos prisikėlimą, biuleteniais, knygomis. Didžioji Lietuvos saulė jūsų širdyse jau nustelbė skirtingų pažiūrų žvaigždes. "Vieningai dirbami mes tikime dar gyvą Lietuvą nuimti nuo kryžiaus."

KONFERENCIJOS DARBAI

Iš mandatų komiteto pranešimo paaikškėjo, kad mandatus nuo organizacijos buvo atvežę 375 delegatų. Nespėjusių gauti mandatų nustatyta tvarka buvo 100 atstovų. Delegatų pajėgė pasiūsti šimtai organizacijų, bet jos prisiuntė sveikinimus ir aukų kurių bendra suma artai \$7,000. Aukuotojų da dai bus paskelbti spausti. Su anksčiau iplaukusiomis Amerikos Lietuvių Tarybos jau turės apie \$8,000, \$9,000 savo pareigų vykdymui. O tų pareigų ir dar užsibrėžta labai daug.

Vienbalsiu tarimu užta ir pagirta tapo Amerikos Lietuvių Taryba ir jos terštai savo kilnų darbu.

Nors rezoliucijų komitetas buvo skaitlinga, bet galingi nąjį savo darbą ji pavertims rezoliucijų ir įnešė ekspertams: Dr. kun. Vankui, Dr. Montvidui ir Jurgėlai. Kada šie skaitlingų filosofijų trys vyrai, kurių rezoliucijų rekomendavo, visiems buvo aiškiai kad joje nėra nereikalingų ir yra viskas, kas privaleti, todėl kiekviena rezolucija ir kiekvienas įnešimas buvo priimti vienbalsiai. Rezoliucijos tilps spaustu Ju tarpe yra šios: Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, karo pastangų pabaiga, taikos siekiai, kriminalistų baudimas, du persekiojimas, Lietuvos vardas ant pašto ženklų, laidos, nuo karo nukentėjusių ir tremtinių šelpimas ir eilė kitų. Nors delegatų buvo pridavę nemažai rezoliucijų ir įnešimų, tačiau jie neskaityti, o kas buvo gero, tapo įta i bendras rezolucija.

Hurry! Hurry! Hurry!

THE END of September is in sight. And the end of September brings us close to the end of the 3rd War Loan drive. If you haven't bought \$100 worth of extra War Bonds—extra, mind you—dig up that money and buy your share today! Men who are fighting for you... bleeding for you... ready to die for you... are waiting for the news that you people at home are backing them up 100%. They know what invasion costs in blood and lives. They know, too, what it costs in equipment, munitions, supplies, that must reach the front in a never-ending stream. And they're counting on you for the money that goes to keep that stream flowing. No matter what you have to sacrifice... no matter how much it pinches... you cannot let them down! They're calling on you to hurry, hurry! Get that \$100 extra into War Bonds before the drive is over.

3RD WAR LOAN BACK THE ATTACK... WITH WAR BONDS

Page 3 Labor vykes r i kieme firti, no gerai no pelno li lams liai, va dalykas bendra sišnekuč sidalina nu įspuc m pasim mia. Pa kiu pasi sirinkmė ma tank taip šiai ir karo p Nepalija rengtu nu silu pra rugseio 9 Partv. Vairus ža sekė laba tės vadc Dvasios kurs nuo su kleb In čia ga skaitlinee rvs. Reik darbuotė tnomi p kad ir a savo para dabar tur pagalbinir ktu netik labiau su šios reikala quotėmis, snieji. Ate suprantam Vienint Užeiga "McK F JOHN 107 C McKe Phone F. R. C. T. A. WE S. LIGH LL 136 Sout S. S. Pi Phone CARS F. SAV LIETUVI Liquors, W HEN 2019 Ca S. S. Pi Patogi Lie Charles RESTOR 133 So. Pittsb Whiskey, a geri užkar gus patarn

PITTSBURGHO ZINIOS

South Side

Labor Day pikninkas, i-
vykės mokyklos svetainėse
ir kieme, ant kiek teko pa-
tirti, nors neskaitylingas, bet
gerai nusisekė ir gražaus
pelno liks parapijos reika-
lams. Šitokie susirinkimė-
liai, vaisės yra labai gražus
dalykas — susieina žmonės,
bendrai pasilinksmina, pa-
sišnekučiuoja, pažaidžia, pa-
sidalina įvairiais kasdieni-
nų įspūdžių įvykiais ir tu-
m pasimokina žinių pasise-
mia. Pageidaujama, kad to-
kiu pasilinksminimų bei su-
sirinkimėlių būtų surengia-
ma tankaus. Tuomi pakiltų
taip šiais laikais nupuolės
ir karo prislėgtas ūpas.

Nevalima nepaminti su-
rengtu mūsų Sodalicėiu žai-
slų praeita ketvirtadieni.
rugsėjo 9 d. Tai buvo "Card
Party." Bineo ir kitokie į-
vairus žaislai. Taip ji nusi-
sekė labai gerai ir mergai-
tės vadovystėje naujų į-
vairus Vado kun. Radis,
kurs nuo neseniai yra mu-
su klebono paeelbininku.
Ir čia galėio būti kur kas
skaitylingesnis lošėiu bu-
rvis. Reikėtu musu jaunimo
darbuotė labiau paremti ir
tuomi priduoti jiemsupa.
kad ir ateitvie darbuotusi
savo parapijos naudai. Ypač
dabar turint darbštu iauna
paeelbininka kun. Radi. rei-
ktu netik padėiam jaunimui
labiau susidomėti parapij-
os reikalais ir visomis dar-
buotėmis, bet ir visi senė-
sėsimu. Ateitis parodys, kaip
suprantama parapijos rei-

Vienintėlė Lietuviška
Užeiga McKees Rocks
**"McKees Rocks
Hotel"**
JOHN DARGIS, Sav.
107 Chartiers Ave.,
McKees Rocks, Pa.
Phone FEderal 1472

**F. RODGERS
TAVERN**
WE SERVE BEER
LIGHT LUNCHES
— and —
LIQUORS
136 South 21st Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.
Phone HEEmlock 6654

CARSON CAFE
F. SAVICKAS, Sav.
LIETUVIŠKA UŽEIGA
Liquors, Wines and Beers
HEEmlock 9529
2019 Carson Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Patogi Lietuviška Užeiga
Charles Gutausko
RESTORAN — CAFE
133 So. 22nd Street,
Pittsburgh, Pa.
Whiskey, alus, likeriai ir
geri užkandžiai. Manda-
gus patarnavimas.

kalai.
Šį sekmadienį, tuojaus po
Sumos įvyksta kareivių mo-
tinų susirinkimas Šv. Kazi-
miero mokyklos patalpose,
kuriam bus užmezgiami
pirmieji Kareivių Motinų
ryšiai. Todėlei kvečiama vi-
sas motinas dalyvauti tame
susirinkime. TUOJ po Su-
mos nesusivėluokite.
Pradinė ir aukštesnė mo-
kykla prasidėjo. Moki-
nių prisirinko daugiau negu ti-
ketasi ir negu buvo praei-
tas metais. Apie mokyklą
parašysime kitą syk dau-
giau.

BALSUOK
— UŽ —
Edwin Doran
— for —
**THE JUDGE OF JUVENILE
COURT.**

Jis tarnavo Pirmajame
Kare kaip aviatorius. Bu-
vo vyriausiu Allegheny
County Legionų Vadu per
daug metų. Jis yra gerai su-
sipažinęs su jaunimu ir yra
jų geras vadas. Tat Jaunų-
jų Teisme kaip tik jis geriau
siai ir tinka. Linksmas ir
malonaus budu. Maloniai
patarnauja visiems, kaip
brityres per 30 metų prakti-
kuopas advokatas. Jį remia
darbininkai ir visi jaunimo
draugai. Paremk jį ir Tam-
sta, rugsėjo 1ę d.

Iš West End
RENGIA "CARD PARTY"
Šv. Vincento parapijos
moterys rugsėjo 19 dieną
rengia "Card Party" kurios
vėlnas eis parapijos naudai.
Rengėjos prašo lietuvių skai-
tingai apsilankyti.

IŠEJO KARIUOMENĖN
Pereitą mėnesį išleidome
į armijx vieną iš mūsų pa-
rapijos komtetų — inž. An-
taną Skrebį.
Linkime sveikam po karo
grįžti pas savuosius.

**L. P. DRAUGIJA LAIKĖ
SUSIRINKIMĄ**
Kuriame grįžėe iš konfe-
rencijos delegatai išdavė
raportus. Draugija nutarė
dalyvauti McKees Rocks
miestelio rengiamame kari-
škame parade ir paskyrė
\$10 auką rengiamai rugsė-
io 12 d. "Card Party", kur
daugelis rengiasi dalyvauti.
Parapijonas

Kraus
V. J. KRAUZLIS, Sav.
THE FINEST QUALITY OF
MERCHANDISE OBTAINABLE
JEWELER
Expert Watch Repairing
SILVERWARE — CLOCKS
"IT PAYS TO COMPARE
OUR PRICES."
EVERglade 4850
1816 Carson Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Mahanoy City, Pa.

LIETUVIŲ DIENA
Garsioji Mahanojaus apy-
linkės, Lakewood parke, Lie-
tuvii Diena — 15 d. rugpiū-
čio, praejo. Žmonių buvo
suvažiavę daugiau, kaip per-
nai, bet nepalyginamai ma-
žiau kaip kad suvažiudavo
prieš depresijos laikus. Ki-
tais metais gelžkelių kompa-
nijos duodavo specialius ek-
skursijos traukičius, papi-
ginta kaina. Šiais metais jo-
kių specialių traukinių, nei
busų atsižvelgiant į karo pa-
dėti, nebuvo.

Lietuvių Dienos surengi-
mu, šiais metais, rūpinosi
jaunoji kuniga. Pamaldų ir
mišių, kaip kitais metais bū-
davo, nelaiškė. Dienos progra-
mą sudarė kalbos ir pora lie-
tuviiškų dainelių. Kitais me-
tais būdavo rengiami lietu-
viškų dainų koncertai.

Vienas iš kalbėtojų buvo
Antanas Smetona. Jo kalba
buvo ilga, nuobodi ir sunkiai
suprantama. Trumpai kalbė-
jo: Kun. J. Šukevičius,
Kun. J. Bagdonas, Kun. P.
Česna, kongresmonas Ivor
Fenton ir Penn. valstijos se-
natorius Harold Watkins.
Geriausią kalbą pasakė se-
natorius Watkins. Prakalbos
įvyko parko šokių salėje. I-
žanga į svetainę prakalboms
buvo dešimtys centų nuo as-
mens. Žmonių į prakalbos
susirinko arti tukstančio.
Nekurie lietuviški laikras-
čiai raše, kad kalbos buvo
perduotos garsiakalbių pa-
gelba, per visą parką. Tas
neatitinka tiesai. Svetainės
garsiakalbiai už rubežių sve-
tainės nesiekė.

Antano Smetonos, su jo
palydovais Karpium ir Ta-
mošaičiui Lietuvių Dienon
pakvietimas ir jų ten daly-
vavimas sukėlė lietuvių tar-
pe daug ginčii, suirutės ir
piktumų. Tautininkai-lai-
svamaniai kunigams prikai-
šioja, kad jie Smetonos "au-
kštą" asmenybę tik saviems
sauriems tikslams išnaudo-
ja. Komuniciai šaukia: "ar
mes nesakėm kad kunigai y-
ra fašistai ir pro-naciai, nes
jie Lietuvos diktatorių, fa-
šistą ir pro-nazį Lietuvių
Dienos kalbėtoju sau kvie-
čia." Mat L. D. rengėjai, L.
D. garsinant daug apie Sme-
toną vietinėje anglų kalbos
spaudoje raše. Raše, kad
kun. P. Česna, su kun. J. Šu-
kevičium važiuoja į Pitts-
burgh, Smetoną su jo paly-
dovais parsivežti. Raše, kad
sekmadienį Smetona su sa-
vo palydovais bus Šv. Juoza-
po Mahanojuje lietuvių baž-
nyčioje ant mišių, kad kun.
P. Česna rengia jiems klebo-
nijoje pietus, kad jie aplan-
kys kitą dieną anglų kasy-
klas, kad kun. J. Šukevičius

Žemaitis
**Vokiečiai Bėga į
Lietuvą**
LONDONAS. — Sajungi-
ninkų lėktuvams pradėjus

Visi Reikalaukite
DUQUESNE PILSENER
"Tai geriausias alus
100 proc. unijos
išdirbystė
šiamė mieste!"
DUQUESNE
BREWING CO
Pittsburgh, Pa.

Haser
Funeral Home
MES ESAME DĖKINGI
UŽ JUSŲ BIZNĮ
AMBULANCE SERVICE
512 Chartiers Avenue,
McKEES ROCKS, PA.
Phone: FEderal 1622

jiems rengia klebonijoje va-
kariene, kad kun. Dauman-
tas pirmadienį rengia jiems
pietus, kad jiems atvykstant
į Mahanojų Kaier bravoras
sušvilps ir policininkai pasi-
tiks. Toks perdėtas Smeto-
nos garsinimas ir jam liaup-
sėjimas sukiršino komunisti-
nį širšių lizdą ir jie iš kailio
nėrėsi kad Smetona purvais
apdrapsčius. Suprantama,
kad tų purvų šiek tiek prii-
po ne tik prie Smetonos bet
ir prie šios apylinkės lietu-
vių kunigų ir abelnai prie-
visų lietuvių. Lietuvių geras
vardas nukentėjo. Komunis-
tai L. D. parke žmonėms
dalino ir visoje apylinkėje
po namus išmėtė lapelius an-
glų ir lietuvių kalbomis, ir
atspaudino Smetonos asme-
nį šmeižiančius straip-
snius angliškoje spaudoje.

Smetonos palydovai, ku-
rie visur su juo važinėja ir
savo kromeli pardavinėja,
nei Smetonai, nei tiems, ku-
rie juos užsikviečia ir vaiši-
na garbės nedaro. Mahano-
juje į bažnyčią nežinia ko-
kiais išrokavimais atėjo,
kviečiami ar nekviečiami į
klebonijas skverbėsi, bet sa-
vo elgesiu bažnyčioje tiki-
čiusios žmones ir jų įsitiki-
nimus pajuokė paniekino ir
įžeidė. Įeidami į bažnyčia,
tie palydovai kaip apeigos
reikalauja, su švėstu vande-
niu nesizėgnojo, įėjus nepri-
klaupė, per šv. mišias ir per
pakylėjimą, kada visi žmo-
nės klaupiasi jie neklaupė,
klebonijose, prieš valgį ir po
valgio, kada kunigai ir visi
kiti žėgnojasi ir maldą kalba
jie kaip stulpai stovėjo nė
rankų nė lūpų nepajudino,
neva nuduodami, kad to vi-
sko kas apie juos dedasi, ne-
supranta. Atgarsiai pasikal-
bėjimų klebonijose šmeiži-
ant tuos kurie juos dželteme
niškai traktavo ir vaišino
jau tilpo "Dirvos" 35 nume-
ryje. Tokia tai Smetonos
palydovų savygarba, dėkin-
gumas, mandagumas ir i-
šauklėjimas.

Dabar gi lietuviai prieši-
nasi naciams, kiek bejagė-
dami. Pranešama, kad par-
tizanų eilėse kovoja ir kuni-
gai, kuriuos naciai norėtu į
savo nagus nutverti dėl to,
kad tie kunigai stoja už lai-
svą Lietuvą.

Naciams priešinasi lietu-
viai įvairiais būdais. Kai ējo
garsusis legionų organizavi-
mas, kuris taip nepasisekė,
vokiečiai nesigailėjo rekla-
mos nė triukšmo. Prisiraišy-
mo į legionus dieną jie pasta-
tė orkestrus, kad tik dau-
giau žmonių priviliotų į tuos
legionus. Kaip jiems sekėsi,
matyti iš šio pavyzdžio. Vie-
name miestelyje Utenos ap-
skirty užsirašymo dieną at-
vyko tik trys vyrai. Bet vie-
nas jų buvo džiovininkas, an-
tras — vienakojis, a trečias
— nesveiko proto.

Lietuvis Laikrodininkas
Iron City Clock Hospital
John Kamarauskas
EXPERT REPAIRERS
CLOCKS, WATCHES AND
JEWELRY
2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

smarkiai daužyti Berlyną, to
miesto gyventojai ištisomis
miniomis pradėjo bėgti. A-
pie pusė milijono berlynie-
čių atsidūrė Lenkijoje. Su
gyventojais yra iš Berlyno
išsikėlusios ir nacių ministe-
rijos. Sakoma, kad baisusis
Gestapo viršininkas Him-
mleris su savo vidaus reika-
lų ministerija persikraustė
į Praga, Čekoslovakijoje, už-
sienių reikalų ministerija e-
santi Vienoje, o švietimo Kro-
kuvoje.

Per britų radiją iš Londo-
no buvo pranešta, kad iš Ber-
lyno ir kitų smarkiai bom-
barduojamų miestų vokie-
čiai nešdinasi į Austriją ir
Baltijos Valstybes. Todėl rei-
kia manyti, kad dabar Lie-
tuvą yra užplūde civiliniai
vokiečiai, moterys ir vaikai.

Esama žinių, kad į Lenki-
ją civiliniai vokiečių gyven-
tojai eina prisibijodami, nes
jų gyvybė būsianti pavojuje,
kai Lenkija bus išvaduota.

Iš to pranešimo reikėtu
spręsti, kad tiek į Baltijos
kraštus, tiek į Lietuvą Hit-
leris vokiečius siunčia ne tik
laikinai apsisaugoti nuo pa-
vojų, bet nori ten juos amž-
nai palikti.

Kad Lietuvoje vokiečių
niekas nelaukia, yra žinoma
ne nuo šiandien. Net senovės
lietuvių pasakose vėlnas va-
dinamas "vokietuku."

Kas turi pildyti Deklaraciją 1943 m. In- come ir Victory Taksų pirm Rugsėjo September 15

Valdžia išsiuntė blankas
kiekvienai ypatai kuri pildė-
1942 m. Taksų blanka, bet
tik tiems reikia jas išpildyti,
kurie turi sekancias jeigas:
a) Vedės žmogus, kuris už
dirbs virš \$3,500 per 1943
metus, su žmona arba vien-
as.

b) Nevedę ypatos, kurie
uždirbs \$2,700.

c) Ypatos, kurios turės į-
eigų virš \$100. gryno pelno,
nuo rendų, dividendų, nuo-
šimčių ir t. t., ant kurių ne-
sulaikyta income (20 proc.
withholding) taksų.

d) Visi biznieriai, profesio-
nalai ir visi kiti, ant ku-
rių jeigų nėra sulaikyta tak-
sai.

e) Arba jeigu 1942 m. pel-
nas ar jeigos viršija 1943
m. pelną ar jeigas.
Apskaičiavimas turi būti
80 proc. teisinga ir duodama
20 proc. dėl klaidos. Atitaisy-
ti deklaraciją bus galima iki
gruodžio 15-tą d., 1943 m.

Deklaracijos su mokes-
čiais turi būti prisiųstos ne
vėliau rugsėjo 15 d., 1943 m.
1942 m. užmokėti taksai yra
kredituojami 1943 metams.

Jeigu 1942 m. taksai bus
mažesni negu 1943 —
¾ šių taksų bus dovano-
ta arba \$50.00, kuri suma
yra didesnė.

¼ dalis reikės sumokėti
1944 metams — pusę prieš
kovo 15 d., 1944 m. ir antrą
pusę kovo 15 d., 1945 m.

1943 m. jeigos yra taksuo-
jamos 22 proc. mažiausiam
skyriuje.

C. K. Pikiel.
**Pittsburgh'e ir Apy-
linkėse Apsidairius**

Nuo Karo Nukentėjusiems
Lietuvos Žmonėms Šelpti
Komitetas rugsėjo-Septem-
ber 12 d. rengia didelę
"Card Party"

Lietuvių Piliiečių Svetai-
nėje, 1725 Jane Street, Pitts-
burgh, Pa. Pradžia 3 val. p.
m. Įžanga 50 centų. Rengė-
jos maloniai prašo visus
Pittsburgho lietuvius apsi-
lankyti šiame parengime ir
prisidėti prie sukėlimo di-
desnės paramos karo au-
dros paliestiems Lietuvos
žmonėms.

**ATSININKITE KAD RUG-
SĖJO-SEPTEMBER 26 DIE
NA ĮVYKS "LIETUVIŲ ŽI-
NIŲ" SKAITYTOJŲ IŠVA-
ŽIAVIMAS ADOMO SODE.**

Prašome visus mūsų prie-
telius ir skaitytojus, rug-
sėjo 26 d., dalyvauti Adomo
Sode, kur bus nepaprastai
draugiškas ir įdomus pasi-

BALSUOKITE UŽ
Louis L. Kaufman
— For —
JUDGE OF COUNTY COURT
3 Vardas ant Demokrātu
5 Vardas ant Republikonu
Louis L. Kaufman yra advokatu 17 metu,
ir District Attorney jau 8 metai.

BERNOTAS BROS.
Painting Contractors
— OF —
HOMES, CHURCHES, SCHOOLS, THEATRES,
BUILDINGS, ETC.
Free Advice and Estimates Furnished on all Work.
WE CARRY A COMPLETE LINE OF BEST PAINTS
HEEmlock 2812
22nd and Wharton Sts., South Side Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ
STANLEY'S QUALITY MARKET
STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.
Pirmos rušies prekės, švariai užlaikomos
ir daug pigiau kaip kitur
Tel. HEEmlock 1328
2100 CARSON ST., S. S. PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS
FIFTH AVENUE CAFE
Savininkas John Jeznis
Skanus gėrimai ir šviežus valgiai. Priimame užsa-
kymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vaka-
rienėms, del 350 žmonių iš karto.
FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN,
Tel. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

PITTSBURGHO ZINIOS

MARŠ. BADOGLIO ISAKĖ ITALŲ LAIVAMS PLAUKTI Į SAJUNGINŲKŲ UOSTUS

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOJ, rugs. 8 d. — Marš. Badoglio isakė italų karo jėgoms priešintis vokiečiams, jeigu jie bandys nuginkluoti italų kariuomenės dalinius.

Badoglio isakė visiems italų laivams iš Viduržemiuo

juros plaukti į Gibraltarą, šiaurės Afriką arba kitus sąjungininkų laikomus uostus.

LANKĖSI SVEČIAI

Konferencijos proga "Lietuvių Žini" redakcija ap-lankė daugybę svečių, tarp kurių beveik visi Clevelando delegatai, Kun. S. Raila iš Philadelphijos, "Vienybės" redaktorius Juozas Tyssliava iš Brooklyn, Kun. Ant. Tamoliūnas iš Du Bois,

O'Connor for Judge of County Court

Of the third generation of attorneys in the O'Connor family, Francis J. seeks to become Judge of the County Court of Allegheny County. He is the nephew of the late Judge Francis J. O'Connor, who was President Judge of Cambria County from 1902 until 1920, and the grandson of attorney James O'Connor who was admitted to practice in Somerset County before the Civil War. He is the brother of the late attorney James Phillip O'Connor with whom he practiced under the firm name of O'Connor and O'Connor.

A practicing attorney for 12 years, Mr. O'Connor is at present an Assistant County Solicitor. He is 41 years of age, married, and the father of one child and resides at 5656 Forbes Street 14th Ward.

Born in Pittsburgh, Mr. O'Connor attended the public schools here, graduating from Fifth Avenue High School in 1919. He attended Duquesne University, graduating with the degree of Bachelor of Laws in 1923. Since that time he has engaged in practice in all State Courts as well as in our Federal Courts.

Mr. O'Connor is seeking election on both Republican Democratic Ballots to the County Court with the deep-seated conviction that he is qualified by nature, training and experience to be a good judge.

C. K. Pikiel

BUY MORE WAR BONDS

Re-elect

— FOR —

COUNTY COURT

Judge

BLAIR F. GUNTHER

DEMOCRAT OR REPUBLICAN

PRIMARIES — SEPTEMBER 14, 1943

Judge B. F. GUNTHER

Kuris yra indorsuotas Allegheny County Bar (Advokatu) Association darbininku — draugijų į kitų organizacijų. Prašome pasiklausti jo pranešimus iš radio Stoties WSSW Kaip 12:30 val. popietų.

Nepriklausomos Lietuvos Vieta Busimoje Europoje ir Pasaulo Taikos Sistemoje

Nepriklausomos Lietuvos vieta busimoje Europoje ir Pasaulyje — tokia tema šios Konferencijos rengėjai, dar liepos gale, man čia pasiūlė čia pasakyti.

Nors esu kelių organizacijų narys, tačiau imuosi kalbėti vien savo vardu. Viena — nenorėjau varžyti tų organizacijų veiksmų laisvės, antra — manau, kad nuolat kintančioje tarptautinėje konjunktūroje būtų kaip ir per daug drąsu kieno-nors vardu daryti politinius prognozes dėl tolesnio rytojau. Kaip tik dėl šios antros priežasties esu prievertas laikytis bendrybių, tenkinantis formulėmis, kurių vertę kaip ir nustatė sveikas protas ar mažai tekintančios geopolitinės sąlygos.

Iš viso, užsiimti pranašyste, miglotų veiksmų vertinimu, ypatinai politikoje, nėra dėkingas dalykas. Iš 10 iš anksto numatytų variantų paprastai tikrovėje įvyksta, visai netikėtai, vienuoliktas, nenumatytas. Tai yra teisinga šiaip gyvenime, dar daugiau teisingas politikoje. Šis II pasaulinis karas tokiomis pavyzdžiais itin turtin-gas.

Galimas dalykas, kad kaip tik dėl šios priežasties šandieniniai demokratijū vadai iki šiol ir susilauko nuo per daug galutinio pasisakymo dėl projektuojamos Pasaulio Taikos sistemos. "No blue-

print for Post-War World!" Perdaug jau įvairių ir mažai stabilizuotų veiksmų lieka čia įmaišyta, per daug aistrų įvelta. Niekas, manau, neginčys, kad šioji II pasaulio krizė yra tiek imperialistinio merkantilizmo padaras, kiek ideologinių priešingybių krizė, kova tarp totalitariniai-autoritatyvio prado ir demokratiniai "liberalinės sistemos.

Fašistinis pradus jau faktinai šalinamas. Ne šiandien — rytoj susilauks galo ir jo labiau brutališkoji atžala — nacizmas. To nepaisant, neatrodo, kad krizė būtų baigta. Skersai kelio, ir tai didesniame laipsnyje nei 1918 metais, atsistoja komunistinė problema, kuri mūsų Europos padangėje praktiškai atnaujina seną kovą tarp vakarų Europos civilizacijos ir rytinio materialistinio nihilizmo.

Lietuviui ši kova nėra naujiena. Jau XIV šimtme-tyje, Gedimino-Algirdo-Kęstučio laikais, Lietuviams teko atlaikyti visą Maskvos Kunigaikštijos ekspansijos sunkumą. Anais laikais tas praktiškai reikėsi Maskvos bandymais įskiepyti pravoslaviją. Šiandien tas reikiasi, ne mažiau įžūliu bandymu, lietuviams įskiepyti komu-nizmą. Abiem atvejais Maskva šiuo metodu, bandė ir te-bėbando vykdyti savo teri-torinę ekspansiją, didinti sa-vo įtakos sferą vakarų lin-

ku. Panašiai kaip XIV šimt-metyje, Maskvos valdovai tam tikslui naudojo pravos-lavus-misionierius, bei ieš-kojo visokių būdų už visoke-riopus pažadus, pačių lietu-vių tarpe silpnavalių talki-ninkų, taip lygiai šiandien Maskva daro viską, kad už-verbuoti į komunizmo eiles galimai didesnę lietuvių skai-čių. Ar paklusni lietuviškieji stalincai supranta, kad jų asmenyse modelis k o j i Maskvos Kunigaikštija šiandien ir vėl susirado savo im-perialistinės ekspansijos patogius įrankius?

Po 123 maskoliškosios ver-gijos metų ir 23 nepriklaus-o mo gyvenimo metų Lietuva šiandien ir vėl atsidūrė sen-os, dviejų skirtingų civili-zacijų kovos sukūryje. Pra-sidėjus su pirmais šio antro pasaulinio karo šūviais, ši kova įėjo į itin mums lietu-viams skaudų ruožą 1940 metais birželio mėnesyje, kai Lietuva užliejo iš rytų atėję pulkai. Kova tik įpusėta. Manding sunkesnės dienos Lietuvą dar laukia ateityje.

Tiesa, kovoje stovime ne vieni: panašioje padėtyje yra mūsų kaimynai, gal net geroka dalis. Be to, Lietuvos Nepriklausomybė turi ir ga-lingų užtarėjų — pirmiausia šio krašto didįjį Prezidentą F. D. Roosevelt'ą ir D. Brita-nijos galingąjį Ministerį Pir-mininką W. Churchill'ą jau 1941 metais savoparašu pa-tvirtinusi laisvės idealais inspiuruota ir jų paskelbta dokumentą, Atlanto Čarte-riu vadinamą. Tiesa, Atlanto

Čarteris nėra specifinė Lie-tuvai taikoma deklaracija. Gal visai samoningai jos au-toriai ir norėjo tenkin-ti bendrybėmis, o betgi jo vi-siškai pakanka, kad žmonija galėtų su pasutikėjimu ir vi-timi žiūrėti į ateitį, kad mums lietuviams žodis "Lai-va ir Nepriklausomo Lietu-va" nebūtų tuščia svajonė.

Tačiau ir geriausi drau-gai ir užtarėjai nieko nepa-dės jei mes patys, lietuviai, nesirūpinsime savo krašto likimu, nesidarbuosime jo atstatymui, neparodysime pasauliui, kad tikrai esame verti būti Laisvos ir Nepri-klusomos Lietuvos tėvynai-niai.

Matydamas Pittsburgho Konferencijos šūki gausiai pasekusią išeiviją, jaučian-t ant tikro kelio; jaučiau, kad čia ir Pittsburgh'e bus padė-ti metmenys tikrai milijoni-kam darbui pradėti.

O Konferencijos šūkis tikrųjų gražus, vykusiai op-pintas į vieną reikšmingą neišskiriamą vinjetę, kurioje ir šiam kraštui pridėnna-čios pareigos ir nuostabūs susirūpinimas Jūsų Še-m Tėvyne gražiai harmoninga derinasi.

Trumpa Pasaulio Taikos sistemų analizė

Pulk. K. Grimius (Bus daugiau)

BUY MORE WAR BONDS AND STAMPS

Balsuokite Uz Francis J. O'Connor

-- i --

TEISĖJUS

-- of --

COUNTY COURT

ALLEGHENY COUNTY

Demokratų	PASKUTINIS ANT BALOTO.	X
Republikonų	PIRMAS ANT BALOTO.	X

PRIMARIES YRA UTARNIKE — SEPTEMBER 14, 1943

Lietuvos Nepriklausomybė Ir Jos Dabartinė Reikšmė

(Už šį rašinį jos autorė D. I. STAKNYTĖ laimėjo South Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos pravesto kontesto pirmąją dovaną — U. S. karą boną ir ženklelių 50 dolerių sumai).

Pažvelgę mūsų senovės tautos istorijos lapuosna, mes matome Lietuvą didžią ir galingą. Jos žemės tęsėsi nuo Baltijos iki Juodosios jūros krantų. Didieji kunigaikščiai, Mindaugas, Gediminas, Vytautas, ir narsūs kariai kėlė jos vardą pasaulio akyse. Bet santykiai su Lenkija pasuko jos būjį priešinga linkme. 1569 metų Liublino unija privedė ją prie žlugimo, kurią sekė sskaudū ir sunki rusų priespauda. Liūdnos tai buvo dienos, be skaidresnio saulės spindulėlio, be skambios se- sučių dainos. Tik nenusiminė Lietuvos motulė. Pasio- dinusi sūnelį prie ratelio, ji mokė jį senuolių kalbos, ra- što, ūgdė širdyje meilę ir iš- tikimybę pavergtai tėvynei.

Ir užaugo Lietuvai dvasios galiūnai, pasiryžėliai kny- gnešiai ir narsūs kariai, kaip Povilas Lukšys, Pranas Ei- mutis, kurie apšlakstė savo kraują tą brangią žemę, at- gavo jai laisvę. Tyliai rau- dojo žilgalvė motulė žu- vio sūnaus, bet džiaugėsi se- na širdis, kad tėvynei užte- kėjo laisvės saulutė.

Klestėjo, bujojo jaunutė Lietuva po' plevėsuojančia trispalve. Senos girios link- smiau ošė tikrųjų šeiminių- kų sulaukusios; laukuose skambėjo laisva nauja-ku- rioartojo daina; dingo apsi- blausę veidai; žmonės dirbo- tritūsė, bet su džiaugsmu ir noru. Patekėjusi saulė ras- davo juos jau beplušanč, o vakare piovejį sutartinės ly- dėdavo ją patalan. Sūraus prakaito aplaistyta žemelė nešė derlių. Bet ką reiškia keli sunkaus darba mettai! — Visa dabar sava, lieuvi- ška!

Nebereikėjo daugiau ma- žam Jonukui ar Petruiliui mokytis prie motulės rate- lio su baime širdyje, kad štai pasigirs

žingsniai ir įžengs vi- dun rūstus žandaras kratos daryti. Viena po kitos augo erdvios mokyklos, gimnazi- jos, įvairios pažangos ir kul- tūros įstaigos. O su jomis di- dėjo inteligentų, mokslo žmonių, ir susipratusių lie- tuvių skaičius, kurie darbu ir patriotizmu naikino giliai įleisto barbarizmo šaknis. Ekonominė ir kultūrinė pa- dėtis igijo naują esmę. Dvi- dešimt dveji nepriklausomy- bės metai pakėlė Lietuvos pažangos lygį taip aukštai, kad ji galėjo drašiai stoti ša- lia kitų tautų, kurių nespau- dė šimtmečių okupacijos pančiai. Neįmanoma ke- liuose paragrafuose apibu- dinti visa tai, ką reiškia Lie- tuvai nepriklausomybė. Bet kam teko būti laisvoje Lie- tuvoje, tas matė kiekvienam žingsnyje tą permainą, ku- rios tauta tikrųjų sūnų va- dovaujama.

Tačiau neilgam buvo skir- ta džiaugtis atpirkta laisve. Dvidešimt dveji metai — koks tai trumpas laikotarpis tautos gyvenime! Tai tik — sapnų kudikystė... ir štai, atėjęs iš šiaurės negeistinas svečias. Šalta letena apglo- bęs jos žaliuojančias girias, pamynė po komunitišku ba- tu jos idealus, troškimus ir svajas... Maskvos dievų gar- bintojai dar ir dabar tvirtina kad būk tai Lietuva pati sa- vo noru prisijungė prie So- vietų Sąjungos Tarybos. Ne- sąmonė! Kiekvienas sam- protaujās žmogus supras, kad Lietuva išbuvusi pus- antro šimtmečio po rusų jungū ir paaukojusi tiek gy- vybių savo laisvei atpirkti, niekuomet nebūtų sutikusi tuos vergijos pančius vėl užsidėti sau ant kaklo. O kokia gėda, kad atsiranda tokių, kurie nebrangina tė- vynės laisvės ir pamynė žu- vusių brolių atminimą, ku- ria sonatės svetimų dievų garbei. Bet jie neverti lie- tu- vio vardo.

Laisvė! Koks brangus tai žodis pavergtai tautai. Jame glūdi gyvybė, laimė, ir džiaugsmas. Kas jos atsiža- dėtų?! Dėl jos vėl liejasi kraujas ir vargsta lietuviai Sibiro ištremime, koncen- tracijų stovyklose, bet išva- davimo valanda dar neatėjo. Nenusiminkime, tačiau! Ateis įnain! Mes pamatysime atgimusią Lietuvą. Vėl nuai- dės Laisvės varpas milžinkai- pių glūdumoje. Nemuno bangomis. Mes ištiesime ran- ką tėvynės sūnams, nu- brauksime našlaičių ašaras. Tik drasiai ir vieningiau į kovą už trispalvę, už numy- lėtą bočių žemę.

Danutė I Staknytė

IS DU BOISO PADANGĖS

Senelių aplankymas

DU BOIS, Pa. — Rugpiū- čio 26 dieną, kleb. kun. My- kolas J. Urbonas ir kun. A. Tamoliūnas aplankė Clear- field County Prieglaudą Se- neliams, Clearfield, Pa., kur prisiglaudusių yra ir mūsų tautiečių senelių.

Pats klebonas dažnai apl- lanko šią Prieglaudą ir sen- lius aprūpina dvasiniuose reikaluose suteikdamas su- raminimą ir paguodą.

Dvi jaunos poros

1. Rugpiūčio 28 dieną, 3 val. ryte, Šv. Juozapo lie- tuvių bažnyčioje kleb. kun. Mykolas J. Urbonas sutuokė Enriką De Church su Morta Vyšnievskaitė, gi Šv. Mišias laikė kun. A. Tamoliūnas, kuris jaunavedžiams sutei- kė vedybinį palaiminimą Šv. Mišių metu.

Liūdininkais buvo: Pra- nas Kruzelyak ir Glorija De Church.

2. Tą pačią dieną 9 val. ry- te, kleb. kun. Mykolas J. Ur- bonas sutuokė Donna Brown su sodaliete Celestina No- vitskaitė, taip pat laikė Šv. Mišias už jaunavedžius ir suteikė vedybinį palaimini- mą.

Liūdininkais buvo: Regis Novitskey ir Patricija No- vitskaitė.

Maloniems jaunavedžiams linkime reikiamų Dievo ma- lonių ir gražiausios kloties vedybiniame gyvenime.

Mokslo metai prasidėjo

Šv. Juozapo lietuvių para- pijos pradžios mokykla ir Aukštesnioji (High School) rugpiūčio 30 dieną turėjo mokinių ir studentų regis- traciją, gi rugpiūčio 31 diena prasidėjo 1943-1944 mokslo metai.

Sumanioje vyresni o s i o s Seselės M. Kiliaros vadovy- bėje, tikimės, kad šie mokslo metai bus našūs ir sekningi. Susipratę katalikai tėvai džiaugiasi, kad gali savo vaikus leisti į savo parapijos lietuviškas mokyklas, kur- gaus tikrai katalikiškąji iš- auklėjimą. Be to, katalikai tėvai gerai žino, kad pirma- sis katalikų uždavinys yra jų vaikams nušviesti nemirš- tamosios sielos vertybę, juos mokinti Dievo pažinimą ir mylėjimą. Tai esminė parei- ga vaikų auklėjime tvirtai juose pagrįsti krikščionišką- jį būdą, sutvirtinti dorovinę jų sąžinę ir valią, ūgdyti ir tobulinti Dievo ir Tėvynės meilę, kad taptų praktiški katalikai ir susipratusieji lietuviai tėvynainiai ateity- je.

Pirmasai spalį sekmadien- is priruoštiems mokyklinio amžiams vaikučiams žymė- tinas tuomi, kad jie iškilmingai priims Pirmąją Šventąją Komunią, gi ateinantį pa- vasarį apturės Sutvirtinimo Sakramentą.

Svečias Pranciškonas

Visą praėjusią savaitę (rugpiūčio 23-28 dd. Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje kas dieną buvo atnašauja- mos terjos Šv. Mišios 7:00, 7:30 ir 8:00 val. ryte. Pasku- tines laikė malonus svečias Tėvas Gerardas Caruso, O. F. M. iš Švč. Marijos Angelų Karalienės parapijos, To- ronto Ontario.

Idomu, kad Tėvas Gerar- das Caruso, O.F.M., kaip ir jo sesuo Karmelita, kurią rugpiūčio 21 dieną sutuokė su Juozapu Eilas, abu buvo pakrikštyti Šv. Juozapo lie- tuvių bažnyčioje, Du Bois, Pa. Vėliau, įatnasai Pra-nciškona- s kartu su lietuvių Tėvu Liudviku Linkum, O. F. M. novicijatą ir filosofiją baigė Šv. Antano Padviečio Seminarijoje, Catskill, N. Y., gi teologiją taip pat abu bai- gė Šv. Pranciškaus Semina- rijoje, Lowell, Mass.

Nenuostabu, kad Tėvas Gerardas Caruso, O. F. M. gerai pažįsta mūsų tautietį, Tėva Liud- viką Linkų, O.F.M., gimusį Šv. Kazimiero lietuvių pa- rapijoje, South Side, Pitts- burgh, Pa., kuris birželio 17 dieną 1939 metais buvo išventintas kunigu Nekalto- jo Prasidėjimo Bažnyčioje New Yorko Pranciškonų provincijai.

Svečias Pranciškonas taip pat gražiai atsiliepė apie mokslo dienų konfratrą, pa- informuodamas, kad Tėvas

Liudvikas Linkus, O.F.M. be lietuvių ir anglų kalbų, pui- kiai vartoja ir italų kalbą. Nūngl, jau trys metai, kaip Tėvas Liudvikas Linkus, O. F. M. nuopelningai darbuo- jasi Krikščionių Pagalbos parapijoje, East Liberty, Pittsburgh, Pa.

Tėvas Gerardas Caruso, O.F.M. gerai pažįsta ir To- ronto lietuvius, kurių Šv. Jono Krikštytojo parapijoje klebonauja airys kunigas, ir apgalestaucamas, pareiškė, dėl ko tokia autoritetinga Lietuvių Kunigų Vienybė nesirūpina ir nedaro reikiamų pastangų, kad Toronto lietuviai gautų lietuvių kuni- ga.

Mirė sena parapijetė

DU BOIS, Pa. — Ona Strauzienė, 80 metų, amž., negalavusi su viršum 3 me- tus, su šiuo pasauliu atsiskyrė rugpiūčio 27 dieną, 8:15 val. vakare.

Gimusi Lietuvoje gegužės 26 dieną, 1863 metais, Ona Strauzienė 1900 metais at- važiavo į Du Bois, Pa., kur per 43 metus priklausė prie Šv. Juozapo lietuvių parapi- jos. Dar gyva, ji buvo ilg- metė veikli parapijetė, uoli- ai rėmė parapiją ir veikė lie- tuvių katalikų naudai. Ji pri- klausė prie vietos lietuvių katalikų draugijų ir buvo il- gametė LRKSA 78 kuopos narė.

Kleb. kun. Mykolas J. Ur- bonas rugpiūčio 31 dieną, 8:30 val ryte, Šv. Juozapo lie- tuvių bažnyčioje laikė gedu- lingas pamaldas už a. a. Oną Strauzienę.

Po pamaldų ir pamokslu, velionės kūnas buvo nuly- dėtas į Šv. Juozapo lietuvių parapijos kapines, kur ir pa- laidotas.

Velionė Ona Strauzienė giliame nuliūdime paliko sū- nų Stanislovą Strauzą, tar- naujantį Dėdės Samo armi- joje, ir ištėkėjusią dukterį— Mrs. Augustus Mikelonis.

Pramoga naujam kareivių centriui

Rugsėjo 3 dieną Šv. Juo- zapo lietuvių parapijos mo- dertų pastangomis, 8 val. va- kare, parapijos svetainėje su- ruošta nepaprasta pramoga New Du Bois Service Men's Center naudai. O to sviete- lio iš arti ir iš toli dalyvavo tiek daug kaip niekada, ir visi džiaugėsi lietuviškuoju svetingumu ir laimėtomis dovanomis.

Liko gražaus pelno Nau- jam Kareivių Centriui, kuris buvo iškilmingai atidarytas rugsėjo 4 dieną, 2 val. po pie- tų, su atitinkama patriotine programa.

Žymėtina, kad prieš pra- dėsiant patrijotinę progra- mą ir po atgiedojimo "The Star Spangled Banner," kleb. kun. Mykolas J. Urbo- nas buvo pakviestas atkal- bėti opening prayer.

Kitos žinutės

Kun. A. Tamoliūnas pra-ėjusią savaitę buvo išvykęs į Pittsburgh, Pa., kur rugsėjo 1 dieną dalyvavo ALRK Fe- deracijos metiniame susiva- žiavime, gi rugsėjo 2 ir 3 die- nomis atstovavo Šv. Juozapo parapiją Amerikos Lietuvių Konferencijoje, kurioje daly- vavo su viršum 400 delegatų

iš įvairių U. S. ir Kanados vietų. Rugsėjo 5 dieną, sekmadie- nį, Sodaliatės, 8 val. ryte, Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje šv. mišių metu in corpore priėmė Šventąją Komunią. Po šv. mišių turėjo labai svar- bų susirinkimą parapijos sve- tainėje.

Čia rugsėjo devintąją pra- siveda vėjus Karo Bonams pirkti. Šv. Juozapo parapi- ja užsimojo stoti pirmoje vietoje Karo Bonų pirkime. Už kiek bus pirktą arba par- duota, vėliau pranešime.

RUSAI PRALAUŽĖ NACIŲ LINIJAS VISAM FRONTE

MASKVA. — Eilėj koordi- nuotų ofensyvų, rusų kariuo- menės atstumia nacių kariuomenes visu 700 mylių frontu nuo Smolensko iki Azovo jūros. Rusai kareiviai dabar užima maždaug 100 apgyventų vietų kas 24 va- landas.

Rusų žygiavimas sudarė pavojų nacių centriui Smo- lenske; prisavarė pro Bry- ansko tvirtovę; priartėjo prie Bryansko-Konotopo gele- žinkelių linijos ir rusai da- bar gali ją apšaudyti artiler- rija; prisiartinio prie Dnie- per upės į vakarus nuo Khar- kovo, ir pribaiğė nacių liku- čius Taganroge.

Užėmė 200 kaimų.

I pietus, rusai prasistūnė gilyn į šiaurinę Ukrainą. Jie užėmė suvirš 200 kaimų i- miestelių, ir nuolat varcisi pirmyn prieš vis silpnėjanti nacių gynimasi.

Mes įrengiame jums telefoną, bet kaip jus jį užžimate tai nelieta progos kareiviui atlikti savo šau- kimą. Ar tie norėtumi kad tavo bet koks nesvarbus pasikalbėjimas ne- duotų progos kareiviui pasikalbė- ti su savo namiškiais?

Tarp 7 ir 10 val. p. m. yra jo vienatinus laikas, kada jis ga- li daryti tolimus šaukimus...

Stenkis nedaryti tolimų šaukimų tarp 7-10 val. vakare, duokite ar- mijos ir laivyno kareiviams pasi- kalbėti telefonu su namais.

Tai yra vienatinis laikas, kurį jie turi.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Back the Attack with War Bonds

ADDISON FURNITURE CO.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar, SETAI Svečių kambariams SETAI Pusryčių teikimui SETAI Stalinių kambarių SETAI Matracai, Springai ir t. t.
Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

NAUJOJE VIETOJE
NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir Balzamuotojas
Šermenims kambarius duodame vartoti nerohkamai
Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dyka.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisinga patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vazimai ligonių pervežimui ir iš lieon- bučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaidoji- mą, sulyg jsu pasirinkimo. Telefonuokit.
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mirtęčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

CLEVELAND'Ų ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

VISŲ DĖMESIUI

Kas tur išsigyję tikėtus dėl October-Spalių 3 dienos Kortavimo vakaro, prašome įsitęmyti, kad tas vakaras atkeltas vieną savaitę anksčiau, tai yra September-Rugsėjo 26 dieną, Sekmadienį Šv. Jurgio Parapijos salėje. Vakaras rengiamas Raudono Kryžiaus naudai.

SUSIRINKIMAS

Moterų Sąjungos 26-ta kuopa turės susirinkimą ši pirmadienį rugsėjo-Septem ber 13 d. Visos narės prašomos dalyvauti, nes bus delegatų iš konferencijos raportai.

Pirm. Ona Durasevičienė

NAMINIS PIKNIKAS

Parapijos svetainėje rugsėjo 5 d. pavyko gerai. Žmonių buvo pilna svetainė vieni kortavo, šnekučiavo, kiti šoko prie Tamošiuno orkestros, o dar kiti ne tik vyrai, bet ir moterys gaivinosi prie baro įvairiais gėrimais ir užkandžiais, nes visi prie įžangos dolerio tikieto gavo už 75 centus barčekių kuriuos reikėjo praleisti. Gaila, kad nekuriame gėrimų ir užkandžių anksti pritrūko. Prie įžangos tikieto buvo ir laimėjimai nekuriems pavyko laimėti penkinė ir t.t. Tvarka buvo graži ir visi patenkinti. Parapijai liks gero pelno.

Šiame vakare sutikau porą būvusių konferencijoje atstovų. Trumpai pasikalbėjus, patyriau, kad yra labai patenkinti ir pilni gerų norų ir energijos dirbti Amerikos karo laimėjimui ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimui. Valio! Musų delegatai, visi į darbą.

Iš Nuol. P-bos P-lės Švč. Parapijos

Pakeistos Valandos Šv. Mišių

Sekmadieniais šioje parapijoje, prasidedant nuo rugsėjo 19 dienos bus tokia tvarka: kas sekmadienį suma prasidės 10 val., o paskutinės Šv. Mišios 12 val. Labai yra gražus paprotys šioje bažnyčioje po sumos prie išstatyto Šv. Sakramento giedoti Šventas Dieve ir t.t. taip kaip Lietuvoje.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Mike Kudzus visiems gerai žinomas kambarių popieruotojas ir dekoratorius.

Reikale šaukite RA-9065 antrašas: 1186 E. 82nd St. Cleveland, Ohio.

Gaila, kad mūsų žmonės nepertiliausiai lankosi ant sumos. Mat seka naujų laikų paprotį, kad vis skubėti, ir išskalbinėja kad per ilgos Šv. Mišios, buk atsi-bosta melstis. Brangus lietuvi, melskimės daugiau ir ilgiau, nors dabartiniu laiku. Prašykime Dievo, kad duotų greitesnę taiką. B. J.

VIŠTŲ VAKARIENĖ

Nepamirškime October-Spalių 3 dieną atsilankyti ant skanios namie augintų vistų vakarienės. Vakara rengia Moterų Sąjungos 36 kuopa, parapijos naudai.

P-lės Šv. Nesilaujančios Pagelbos parapijos buvusių Festivalas parapijos sode buvo labai gražus ir tvarkingas. Publikos nors nebuvo daug, bet visi buvo duosnus. Buvo dauglaimėjimų, skanių užkandžių ir įvairių gėrimų. Šokiams buvo geras orkestras, oras buvo vėsus, tai šokėjų buvo pilna svetainė. Nuo parengimo Naujos Bažnyčios statymo fondui pelno padaryta su virš \$500.

Popiežius ragina pasaulio vadus ieškoti taikos

LONDONAS, rugs. 1. — Šventasis Tėvas šiandien per Vatikano radio atsišaukė į pasaulio vadus sudaryti teisingą taiką. Jo Šventenybė pareiškė viltį ir pasitikėjimą, kad karas baigsis dar šiais metais, ir kad prasidės nauja taikos gėdynė. Popiežius kalbėjo italų kalba.

Kalboje, pasakytoje karo penktų metų sukakties dieną, Jo Šventenybė pabrėžė savo susirūpinimą ne viena kuria tauta, bet visa žmonija, kuri dabartiniu laiku nori tik taikos, duonos, ir darbo.

Popiežius Pijus XII suteikė palaiminimą tiems, kurie supranta tikrai naujos tvarkos didžiausius darbus, matomai netiesioginis užmetimas Hitlerio naujai tvarkai, pagrįstai aistrai ir karais. Šventasis Tėvas taipgi minėjo, kad Dievo rūstybė nužengs ant tų, kurie sukelia karus tarpe tautų, ir ant tų, kurie prispaudžia nekaltes tautas. Karas greit baigsis.

Nors Popiežiaus kalboje vardu neminėjo nė vieno krašto, jo žodžiai sugestavo jog jis tiki, kad krizės laikas jau artėja, ir kad karas tuoj bus baigtas.

Jo Šventenybė pradėjo savo kalbą paminėjimu baissios dienos, kurioje kar buvo pradėtas, ir prisiminė apie pastangas išvengti karą, ir sakė jo dabartinė kalba, taikoma į visus tuos, kurie nori kooperuoti dėl taikos, gali būti naudinga kiekvienai kariaujančiai tautai.

Apsidairius

SUGRĮŽO DELEGATAI IŠ KONFERENCIJOS

Kurį tik delegatą sutinki, visi pilni gražių įspūdžių ir džiaugiasi kad galėjo dalyvauti. Draugijų nariai nekankrauja, norėdami išgirsti pranešimų iš konferencijos.

PO SVIETĄ PASIDAIRIUS

Chicagos Katalikų dienraštyje "Draugas," prof. Kampininkas rašo:

Lietuvoje, mano apylinkė, buvo žinomi taksikukai, tai yra tokie tipai, dažniausiai nesubrendę vaikai, kurie, ar tai žingaidumo, ar barankos masinami, sekdamo paskui pažįstamą. Tokių tipų sunku būdavo atsikrauti. Jei sustodavai jį išlojoti, kad nesektų paskui, tai jis sustodavo. Pradėjus eiti, jis vėl sekdamo.

Amerike, tavorščiai, taip pat randasi taksikukų, tik tai čia jau vaikai su ūsais, kiti net redaktorių činus nešioja. Jie p. A. Smetonos taksikukai. Kai tik p. A. Smetona koją iš stubos, tai žiūrėk, pirmiausiai Karpis, paskui Žūris, o jei ne Žūris, tai Tamošaitis, ir seka paskui.

Šiomis dienomis vieno Pennsylvania kampo lietuvių buvo surengę Lietuvių Dieną mūsų vienuolynų naudai. Kalbėti komiteto buvo pakviestas ir p. A. Smetona. Atvažiavo į tą Lietuvių Dieną kviestas Pensilvanijos steito senatorius — vienas, atvažiavo kongresmonas — vienas. Atvažiavo p. A. Smetona ir jį atsekė du taksikukai, kurie įsibrovė ant scenos tarp kviestųjų svečių, sakomą, kioksojo žiūdedami į minią.

INTERNATIONAL THRILL CIRKUS didžiausias orinis "Show" šiauriniame Ohio, įvyks september 25 dieną, Clevelando Stadiume Loškais bus Ken Maynard, Thomas Pack ir kiti.

Pelnas šio parengimo eis Fireman's Relief fondui. Tikėtai jau pardavinėjami Clevelando public hall.

N. GINĖJOJ SAJUNGININKAI IŠKĖLE KAREIVIŲ JAPONŲ UŽFRONTĖJE

SAJ. ŠTABAS P. PACIFIKE, rugs. 6 d. — Galingi sąjungininkų kariuomenės daliniai, daugumoj susideda iš australiečių, iškelti Huon įlankoje, vakar paskelbė gen. MacArthur.

Huon įlanka randasi į rytus nuo Lae ir Salamaua bazių. Sąjungininkams pavyko visiškai atskirti šias japonų bazes nuo užfrontės. Priešas sausuma negalės teiktį jokios paramos Lae sritin. Jurą taip pat kontroliuoja sąjungininkai.

Nuoširdi Padėka

Aukščiausio siūstas mirties Angelas, po ilgos ligos pašaukė mano vyrą a. a. Antaną į amžinybės buveinę. O, kokia skaudi nelaimė ištiko mūsų. Bet liūdesio valandoje žmogus irgi nebūna apleistas. Taip ir mes gerų žmonių giminių ir draugų buvome giliai atjausti ir paguosti.

Todėl nors trumpai, bet širdingais žodeliais noriu visiems padėkoti. Pirmiausiai, ačiū gerb. klebonui, kun. J. Angelaičiui už atklankymą ligoninėje sunkiai sergančio mano vyro ir už prirengimą į amžiną kelionę; taipgi ačiū už atlaikytas laidotuvių mišias su asistentais; pasakyta taip turiningą ir jausmingą prie karsto pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Taip pat ačiū kun. Dr. K. Širvaičiui ir kun. Skripkui iš Pittsburgh, Pa. už atlaikytas gėdulingas mišias ir palydėjimą į kapines.

Ačiū karsto nešėjams, kurie atidavė a. a. Antanui paskutinį patarnavimą.

Širdingai ačiū mano vyro sesutėms, broliui ir brolienei ir kitiems jo giminiams, kurie netik atlankė karste gulintį bei prisitūte gražius gėlių bukietus, ir taip pat sudėjo prie karsto nevystančių gėlių bukietus, Šv. Mišių korteles už jo vėlę.

Ačiū mano gimnaitėms, kurios gavusios liūdna žinia iš Pittsburgh, Pa. atvažiavo į laidotuves: A. Tamkevičienė ir jos dukterei O. Vainšnorienėi su savo mažyte dukrele Barbute.

Taipgi ačiū Moterų Draugijoms, Moterų Sąjungos 36 kuopai ir Moterų Labdarybės Dr-jai už užprašytas giedotas Šv. Mišias.

Taip pat ačiū mano visiems draugams ir kaimynams taipgi pažįstamiems už gėlių bukietus, Šv. Mišių korteles ir atsilankymą į šermenis ir visiems kurie paguldėjo į kapines.

Nuoširdžiai dėkoju laidotuvių direktorei A. Jakubauskienei už taip malonų mano nelaimės valandoje patarnavimą, kuri kaip motina savo vaiką globojo ir guodė.

Širdingai ačiū mano draugėms O. Bartusevičienei ir M. Kaminskienei, už prirengimą ir pagaminimą laidotuvių dalyviams pietų. Ačiū M. Plaušūnienei už pagalbėjimą šeiminiškėms.

Dar sykį ačiū visiems už tokią gilią užuojautą, kurią matant atrodo nelaimės liūdesis lengviau pernešamas.

Veronika Katkauskienė ir A. R. Sūnus

MIRĖ

Rugpjūčio 4 d. mirė Petronella Rudaitis 89 metų amžiaus gyvenanti 1602 Castle Avenue. Palaidota rugpjūčio 7 d. iš Šv. Jurgio Bažnyčios, Kalvarijos Kapinėse. Paliko sūnų Juozą ir dukterį Mrs. P. Balsis.

Rugpjūčio 4 d. mirė Antanas Katkauskas 56 metų amžiaus gyvenantis 19709 Shawnee Avenue. Palaidotas rugpjūčio 7 d. iš Šv. P-lės Nesilaujančios Pagelbos bažnyčios, Kalvarijos Kapinėse. Paliko žmona Veronika ir du sūnus Robert ir Antaną.

Rugpjūčio 18 d. mirė Benediktas Leskis 56 metų amžiaus gyvenantis 1497 East 71st Street. Palaidotas rugpjūčio 21 d. iš Šv. Jurgio Bažnyčios, Kalvarijos Kapinėse. Paliko žmona Amelia ir sūnų Benediktą.

Rugpjūčio 21 d. mirė Marijona Puzonienė 40 metų amžiaus gyvenanti 3451 West 131st Street. Palaidota rugpjūčio 26 d. iš Šv. P-lės Nesilaujančios Pagelbos Bažnyčios, Kalvarijos Kapinėse. Paliko vyrą Jurgį motina Mrs. P. Senkus, patėvį Peter Senkus, tris seseris Mrs. J. Revelt, Mrs. A. Jakubs, ir Mrs. J. Beck. Taipogi viena brolių Jona Roos

kes kuris tarnauja armijoje.

Visuose čia minėtose laidotuvėse patarnavo Della Jakubauskienė, Laidotuvių direktorė.

Rugpjūčio 30-tą dieną mirė Marijona Puzonienė, 65 m. amžiaus, po tėvų Jankauskaitė, paeinanti iš Daugų, Alytaus apskr.

Palaidota rugsėjo 1 dieną Brooklyn Heights kapinėse. Liko sūnus Gregory. Laidotuvėse patarnavo gaborius N. A. Wilkelis.

PARAŠIUTAIS NULEIDŽIA ARTILERIJA

Parašiutais nuleista sąjungininkų artilerija jau apšaudo japonų pozicijas Latir Salamaua pozicijose, šandien paskelbė gen. MacArthur.

Šv. Pranciškaus Mylėtojų ir Tretininkų KONFERENCIJA

globojant Kun. Kleb. J. Valantiejiui įvyksta RUGSĖJO MĖN. 16 — 19 d.

Šv. Juozapo parapijoje, Waterbury, Conn. PRIEŠ KONFERENCIJĄ — RUSEJO 8—17 d. BUS ŠV. PRANCIŠKAUS NOVENA, kurią ves T. Just. Vaškys, O. F. M. RUGSĖJO 16—18 d. 7 val. vakare TRETININKŲ KURSŲ Konferencijos programa sekanti: rugsėjo 19 d. sekmadienį, 3 val. po pietų Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje: pamokslas, iškilmingas įžadų atnaujinimas, giesmės, Generali Absolucija, palaiminimas su Švenč. Sakramentu.

4 val. p. Šv. Juozapo parapijos salėje: Paskaita — "TRETININKŲ ORDINAS ir KATALIKŲ AKLIŲ" Po paskaitos — paklausimai ir atstovų pranešimai iš Konferencijos stovio ir veikimo. Po pranešimų — Serafiška Vakarienė su idomia programa. KONFERENCIJOJE DALYVAUJA — Kunigai ir Šv. Pranciškaus Mylėtojai ir Tretininkai iš sekančių ietuvų parapijų: ANSONIA, CONN., BRIDGEPORT, CONN., HARTFORD, CONN., NEW BRITAIN, CONN., NEW HAVEN, CONN., WATERBURY, CONN. PER SERAFIŠKA SV. PRANCIŠKAUS MEILE I TAIKA!

Rudeninio MAY DAY YNEBUS

May Co. si Rudeni

KARO PRODUKCIJOS TARYBOS programo dalis yra suraginti žmones susilaikyti nuo bereikalingo pirkimo ir pirkti tik reikalingus dalykus, tagi prašo visų parduotuvių susilaikyti nuo visokių raginimų pirkti audimus ir audimo produktus, išskyrus paprastais nusistovėjusiais pardavimo budais.

Taryba oficialiai nustatė faktą kad randasi pakankamai audimo ir audimo produktų patenkinti butinus civilinius reikalavimus. Tačiau ji tiki kad, tinkamam išdalinimui, kad gautų kiekvienas civilinis kuriam tik reikalinga, taryba padarė patvarkymą kasnk tų prekių skelbimo ir pardavimo.

Mes Pilniausia Kooperuosime su War Production Board. Musų manymu, nieko nėra svarbesnio dabartiniu laiku kaip karo laimėjimas. Taigi, jei praleidimas mūsų visuotinių išpardavimų pagelbės tam tikslui — tai apelskime tuos išpardavimus. Ir kad valdžios patvarkymai gauna mūsų visapuse paramą ir užgyrimą parodoma faktų jog mes nutraukiame, laikinai, Amerikos daugiausia pagrąrsjusios dienos išpardavimą.

Pakankamai Prekių Turime Visiems Kasdieniniams Reikalavimams. Nors nekuri dalykai suvaržyta išdistribimui, mes šiūomi viešai pareiškiame kad kokios tik prekės dar yra galimos gauti jų visada rasite The May Company parduotuvėje. Musų nuomone W. P. B. nėra priežinga pardavimų reikmenų reguliariu budu, už žemiausias galimas kainas, ką mes pasiryžę daryti ir toliau po senovė.

The May Company

"MAY DAY" ORIGINATORIAI

META IV Sugriov Britų mijų žyrosios pasaką Europo Sąju šandien stovi E troliuoc dornišk tik Tirė pajūryj Didži kiaus kybos la tą ir G duoti s I Mė duržem: net 32 c vai, kur su didel talijos visos vi bar yra kų kont čia savo būdu, tenka la biu sąj mu. Vokiečių Italijoje susmukt Naciai lijoje ga dar suge junginir pietinėje lima su muose i do, kad Italijoje savo jėg tuose: apylinkė Italijoje Šiuo ta jau užat apolio kariuom kės uost Beveik kiečiams kariuom daugelyj veiktos divizijų. Reikia ir ameril giau ar kaujamo vokiečių apolio ir Kiek il vokiečiai joje Po u turi iš s eilę tvirt lykas, k dabar vis vokiečių jos, bet p pasuks i slaviją, k kalyje ve zanal ir vinti s joms Bal